

HÁZTARTÁSIGÉP- SZERELŐ

SZAKMAISMERTETŐ INFORMÁCIÓS MAPPA

Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program
(HEFOP) 1.2 intézkedés

„Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat fejlesztése”

HÁZTARTÁSIGÉP-SZERELŐ

Feladatok és tevékenységek

Modern világunkban elengedhetetlenek azok a gépek, eszközök, amelyek élelmezésünket, tisztálkodásunkat megkönnyítik, ápoltságunkat biztosítják. Ezekre az eszközökre csak akkor figyelünk, ha elromlanak, vagy ha teljesítményük romlik. Hűtőgépek nélkül egy városi lakásban már senki sem tudja az étkezéséhez szükséges anyagokat tartósan tárolni. Ha ránézünk egy igen szép családi házra, nem jut eszünkbe, hogy a melegvizet hogyan állítják elő, pedig ehhez sok esetben elektromos árammal működő vízmelegítő – közismertebb nevén villanybojler - szükséges. A körülöttünk lévő háztartási eszközöket, például a villanybojlert, más eszközöket szakemberek állítják be, tartják karban, illetve javítják. Az e szakma képviselőit háztartási gépszerelőknek nevezzük.

Melyek a jellemző feladatok, tevékenységek ebben a szakmában?

A háztartási gépszerelő szakmában a legáltalánosabb a mosógép- és a hűtő-gép szerelése, továbbá a mikrohullámú sütő, villanytűzhely, villanybojlerek, porszívók, barkácsgépek szerelése, villanymotorok tekercselése a gyakori. Régebben gyakrabban, manapság ritkábban fordul elő a vasalók-, turmix-, hajszárító gépek javítása, ennek oka, hogy drágább az anyagköltség, mint egy új gép megvásárlása (hajszárítóra jellemző). Az esetleges meghibásodás esetén megvizsgálja a gépet vagy készüléket, behatárolja a hiba helyét és elvégzi a javításokat.

A munkafolyamatok végzése során feladata a speciális biztonsági előírások betartása, illetve alkalmazása (védőfelszerelések használata, szerszámok, készülékek biztonságtechnikai ellenőrzése, szakszerű használata, stb.). Feladatát nagyban megkönnyíti, ha az egyszerűbb alkatrészek rajzait, vázlatait el tudja olvasni, illetve értelmezni, esetenként készíteni.

Munkavégzése során előfordulhat olyan eset, hogy a munkadarabokat meg kell munkálnia, mely történhet kézi vagy gépi megmunkálással. Mindkét esetben szükség van

előrajzolásra, különböző jelölések használatára, majd ezután következhet maga a munkafolyamat, pl. csődarabolás, reszelés, furatok készítése, darabolás, élezés, köszörülés. A háztartási gépek és készülékek javítása során a burkolatokat, fedeleket, nyílászárókat, zárszerkezeteket ellenőrzi, helyreállítja, a biztonsági szelepeket ellenőrzi. Hibajavítás során felülvizsgálja és tisztítja a ventillátorokat, a légfűvők lapátkerekeit, a burkolatokat, csatornákat és a csővezetékek tömítetlenségét is ellenőrzi, dugulás esetén elvégzi az elhárítását. Megvizsgálja a kapcsolókat, a hőfokszabályzókat, illetve a hőkioldókat.

A háztartási gépszerelő általános hibák között tartja számon az eszközökben a hőfokszabályzó, a relé, a kompresszor hibáit, mivel kevés benne a gáz.

Miután munkáját elvégezte a javítást, az egyen – és a váltakozó feszültség, illetve árammérése következik a különböző kézi műszerekkel.

Milyen anyagokkal, eszközökkel kell dolgoznia?

A háztartási gépszerelő a legkülönbözőbb anyagokkal, eszközökkel dolgozik. A leggyakoribb anyagok közé tartoznak a csapágyak, a különböző vezetékek, illetve saruk. Továbbá az anyagok közé sorolhatjuk a hűtőgázt (freon utódja - ezzel minden szerelő dolgozik), az ipari gázt (forrasztáshoz szükséges anyag), kompresszort, a kondenzátor gumit (ez szigetel, és a rezgéseket szabályozza), a mágnes gumit (ez az ajtóban található).

Elmondható, hogy napjainkban ritka az olyan háztartási gép, amelynek új generációjában azonos alkatrészek lennének, mint az előzőekben például az egyes berendezéseknél más és más a felfogatás, más a forma, ezért a háztartási gépszerelő „raktárán” cserealkatrészei között nem mindig található meg a meghibásodott rész. A hibás alkatrész gyakran nem helyettesíthető hasonlóval, annak ellenére, hogy a funkciójuk megegyezik (pl.: programkapcsoló, motor, különböző mosógép alkatrészek stb.).

Az eszközök közé tartozik, maga a javításra szoruló háztartási gép, illetve a javításhoz szükséges kellékek (csavarhúzó, gumi, különböző méretű és formájú csavarok). Ahhoz, hogy a szakember a feladatát megfelelően el tudja végezni, mindenképpen rendelkeznie kell volt-, amper-, ohm-mérő műszerrel.

További eszközök még a különféle fejű és nagyságú csavarhúzókat, csillag-, villás-kulcsot, fázisceruzát, próbalámpát, különböző méretű kalapácsokat, csapágylehúzókat, különböző fajtájú és formájú fogókat, vésőket, forrasztópákát, satut, műanyag- és fém bilincseket, fűrógépet, köszörűt.

Hol végzi a munkáját?

A háztartási gépszerelő munkájának nagy részét műhelyben végzi, de ha a szerelésre „szoruló” háztartási gép a nagy méretei miatt nem fér be a műhelybe, azt a szabadban kell megjavítani. Ennek elkerülése érdekében az ideális munkahely kiválasztásánál törekednie kell arra, hogy legyen elég hely a munkavégzéshez, mivel a javításra szoruló háztartási eszközöket forgatni, dönteni kell. Figyelembe kell is vennie, hogy a munkahely világos hely legyen, jól lehessen látni. Előfordulhat az is, hogy a szakembernek ki kell menni lakásokra, s ilyenkor számíthat arra, hogy a lakásokban kicsi a hely, ahol dolgozni lehet. A háztartási gépszerelők azt vallják, hogy „kényelmesebb az a munkavégzés, ha házhoz járnak, mivel akkor az adott helyszínen orvosolni tudják a hibát, s így kevesebbet kell mozgatni, forgatni, cipelni a javításra szoruló háztartási eszközt”.

Munkája során kikkel kerül kapcsolatba, kikkel van dolga?

A háztartási gépszerelő a munkája során sok emberrel ismerkedik meg. Főleg ügyfelekkel, de a vevőkkel is kapcsolatba kerülhet, ha a különböző helyekről megvásárolt, majd felújított gépeket is foglalkozik.

Vannak szerelők, akik a kollégákkal tartják a kapcsolatot, de akadnak olyanok is, akik a piaci verseny miatt elzárkóznak. A háztartási gépszerelők többsége egyedül dolgozik.

Követelmények

Milyen fizikai igénybevétellel, megterheléssel jár a munkavégzés?

A háztartási gépszerelőnek nagy kitartással kell rendelkeznie a munkájában, hiszen előfordulhat olyan eset, hogy a hibát csak hosszas „keresgélés” után lehet megtalálni, s csak ezután lehet javítani. A gépszerelő fizikai igénybevételnek van kitéve, hiszen előfordulhat, hogy mozgatni, emelgetni, szállítani kell a hűtőt (az ipari hűtők súlya körülbelül másfél mázsa).

A háztartási gépszerelő közepesen nehéz fizikai munkának mondható. A munka poros, piszkos, a szakembernek vállalnia kell az állandó térdelést, s azt, hogy be kell nyúlni a ragacsos alkatrészekért, hiszen az eszközöknek vannak olyan részei, amit a felhasználó nem szabad takarítania.

Milyen környezeti ártalmakkal, hátrányokkal járhat a szakma gyakorlása?

Ipari gáz veszélyes, de nem mondható, hogy az egészségre ártalmas, bár a fogakat tönkre teheti. A szakember munkájában a fokozott fizikai terhelés miatt előfordulhat térd és hátfájás, de ez attól is függ, hogy mit kell megjavítani.

Hátrányként jelentkezik, hogy nincs megszabott munkaideje, „alkalmazkodnia kell, hiszen az eszközök a legváratlanabb pillanatokban romlanak el.”

Milyen egészségügyi követelményeket támaszt ez a szakma?

Fontos tudni, hogy minden foglalkozásnak szigorú egészségügyi alkalmassági feltételei vannak.

A fontosabb szempontok közül néhányat kiemelünk, tájékoztató jelleggel:

- jó látás,
- ép színlátás,
- teljes látótér és térlátás,
- karok, kezek, ujjak fokozott használata,
- fokozott figyelem,
- jó egyensúlyérzék.

A fontosabb szempontok közül néhányat kiemelünk tájékoztató jelleggel:

- tartós kényszer testhelyzet,
- fokozott balesetveszély.

Milyen egyéb tulajdonságok megléte kedvező ebben a szakmában?

A szakember munkájában sokat számít a jó kéz ügyesség, (mivel kis helyekre kell benyúlni, illetve kis alkatrészekkel is kell dolgoznia). Jó emlékezőképesség is szükséges, mert jó tudni, mi volt a baj az előző alkalommal. A jó kommunikációs képesség is fontos, mert a beszélgetés során a javítandó eszköz működéséről kapott információkat fel tudja használni a hibakeresésben. Munkájában fontos a felelősségtudat, a türelem és a kreativitás, a jó látás (különösen a forrasztás esetén) és a jó hallás (hallás alapján sok hibát meg lehet állapítani). Legalább átlagos számolási képesség is segítheti a jó munkavégzést.

Milyen tantárgyakban kell jó eredményt elérni ehhez a szakmához?

A szakembernek a tanulmányai során fontos a matematikában, a fizikában való jó teljesítmény. A gyakorlati feladatok során is jó színvonalú megoldást kell felmutatnia. Szakmacsoportos képzés esetén el kell „sajátítania” az érintésvédelem szabályait. Fontos a megfelelő anyagismeret, a mérés technikát, a munkavédelmet és az elektrotechnikát, az átlagosnál magasabb szintű ismerete.

Milyen érdeklődési kör a legelőnyösebb ebben a szakmában?

Aki ezt a szakmát választja, érdeklődjön az árammal működő eszközök iránt. Ne „tartson” az áramütéstől és ehhez kapcsolódóan tisztelje a szabályokat és tartsa fontosnak azok betartását. Érdeklődjön a gyakorlati probléma megoldás iránt és tartson lépést az eszközök, a műszaki megoldások fejlődésével. Segítheti a sikeres munkavégzést a katalógusok ismerete, illetve a szakmai bemutatókon való részvétel.

Szakképzés

A háztartásigép-szerelő képzés célja olyan szakemberek képzése, akik telepítik, üzembe helyezik, karbantartják és javítják a háztartási villamos gépeket és készülékeket.

Előképzettség

A képzésben való részvételhez középiskolai végzettség szükséges. Szakmai előképzettség nem előfeltétel.

Képzési idő

A középfokú szakképesítés képzési ideje 2 félév. A szakképesítés iskolarendszeren kívüli képzésben szereshető meg. Egyéni felkészülés nem lehetséges. Az elméleti és gyakorlati oktatás aránya 60- 40 százalék.

A szakképzés elméleti és gyakorlati tárgyai

Munkajogi, munkavédelmi, környezetvédelmi, tűzvédelmi, biztonságtechnikai előírások ismerete, betartása, alkalmazása, Méréstechnika, mérőeszközök és mérőműszerek ismerete, mérések gyakorlati kivitelezése, Műszaki dokumentációk olvasása, felhasználása, készítése, Munkadarabok megmunkálása, Oldható és oldhatatlan kötések készítése, Villamos kötések készítése, Háztartási gépek és készülékek nem villamos részegységeinek ellenőrzése, hibafeltárása, javítása, Háztartási gépek és készülékek villamos részegységeinek ellenőrzése, hibafeltárása, javítása, A javítási munkafolyamat megtervezése, előkészítése, végrehajtása, Egyéni vállalkozás könyvelési, bizonylatkezelési alapismeretei.

A szakképesítés vizsgakövetelménye

A szakmai vizsga írásbeli, gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből áll. Írásbeli vizsgán a jelölteknek az alábbi témakörökből kell feladatot megoldaniuk: anyag- és alkatrészismeret, háztartási gépek és részegységeik kialakítása, felosztása, működése, hibaelemzés, villamos kapcsolási rajz olvasása, készítése, méréstechnika, javítás utáni vizsgálatok, szakmai számítások (villamos alaplmenyiségek összefüggései, fogyasztók kapcsolása), villamos munka és teljesítmény, hőtani alapfogalmak.

Gyakorlati vizsga során a jelölteknek meghibásodott háztartási gépek vagy készülékek javítását és általános állapotfelvételét kell elvégezniük a hibafeltárástól a javítást követő működési és biztonságtechnikai vizsgálatokig.

Szóbeli vizsgát a jelölteknek anyag- és alkatrészismeret, háztartási gépek működése és munkavédelmi, biztonságtechnikai ismeretek tárgyából kell tenniük.

A szakképesítés OKJ azonosító száma: 51 5222 02

Kapcsolódó foglalkozások

Villamossági szerelő,
Gépjármű- és motorszerelő, javító,

Villanyszerelő,
Egyéb villamossági szerelők, műszerészek.

A szakképesítéssel betölthető munkakörök

Elektromoshűtőgép-szerelő,
Hűtőgépszerelő,
Villamossági szerelő.

A szakmával kapcsolatos további információk részletesen a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet: www.nive.hu honlapján található, Szakképzési dokumentumok címszó alatt.

Szakmai gyakorlat és szakmai továbbképzés az Európai Unióban

Az alábbi honlapon különböző nemzeti és nemzetközi oktatási-képzési pályázati programok találhatóak. Így többek között az Európai Bizottság Socrates oktatási és Leonardo da Vinci szakképzési programjai, valamint a felsőoktatásban résztvevők közép-európai CEEPUS programja.

A honlap információt nyújt a felsőoktatási rendszereket támogató Tempus III. és az Erasmus Mundus programokról, valamint az Európai Unió Kutatási és Technológiafejlesztési Keretprogramjának lehetőségeiről.

Elérhetőség: www.tka.hu

Kereseti lehetőségek:

Az egyes foglalkozások átlagkereseti statisztikáját – több évre visszamenőleg – az Állami Foglalkoztatási Szolgálat honlapján teszi közzé, a Statisztika menüpontban (egyéni bérek és keresetek statisztikája).

Elérhetőség: www.afsz.hu

Elhelyezkedési lehetőségekről tájékozódhat az Állami Foglalkoztatási Szolgálat kirendeltségein, a www.afsz.hu internetes elérhetőségen, vagy mobiltelefonon a <http://wap.afsz.hu> linken.

A háztartási gép szerelő foglalkozást bemutató **pályaismertető film** elérhető az Állami Foglalkoztatási Szolgálat www.afsz.hu, valamint a Nemzeti Pályainformációs Központ www.npk.hu, továbbá az e-pálya www.epalya.hu internetes elérhetőségeken.

Kiadja: Foglalkoztatási és Szociális Hivatal

Felelős kiadó: Pirisi Károly főigazgató

Ez a kiadvány az Európai Unió és a Magyar Állam társfinanszírozásával 2005-ben készült. Aktualizálva 2008-ban.
A jelen dokumentum tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság a tárgyra vonatkozó hivatalos véleményét.